

sætning til dets Ordfører her, som har taget paa min Tale paa en gentlemanlike Façon —, at lade sin Presse og navnlig Københavnerpressen gøre mig til Genstand for personlig Forfølgelse og give et forvrænget, man kunde fristes til at bruge Udtrykket løgnagtigt, Referat af mine Udtalelser i Gaar — man lader mig endogsaa slutte min Tale her i Tinget baade med en Bøn og med et Amen —, uden Hensyn til den Optræden, som det radikale Venstre tillader sin Københavnerpresse, ønsker jeg endnu en Gang at henville til dette Ting at nægte Ratifikation af Traktaten med Sovjet i Rusland. Vedtages den, og den faar de udenrigspolitiske diplomatiske Forviklinger til Følge, som jeg frygter bliver Resultatet af denne Traktat, da vil Ansvaret falde paa den nuværende Regerings Skuldre. I øvrigt vil jeg benytte Lejligheden til at sige Venstres Ordfører en uforbeholden Tak for den gentlemanlike Maade, hvorpaa han talte om mit Særstandpunkt i denne Sag.

P. Munch: Det ærede Medlem, der nu talte, sagde allerede i Gaar de samme Ting, som han nu har gentaget, om den ærede Forsvarsministers Udtalelser. Men det ærede Medlem føjede i Gaar en anden Ting til, og det var Hovedsagen i hans Fremstilling i Gaar, nemlig dette, at da Partiet Venstre i December 1921 stemte for den Dagsorden, som da blev vedtaget, skete det for Partiet Venstres Vedkommende ud fra den Forudsætning, at en Traktat med Rusland ikke skulde tilvejebringes, før der skabtes et nyt Styre i Rusland. Denne Forudsætning svarer ikke til de Udtalelser, hverken af den daværende Udenrigsminister eller af den nuværende Forsvarsminister, som fremkom her i Rigsdagen, og som det ærede Medlem nu har henvist til. Thi den daværende Udenrigsminister havde jo i lang Tid forhandlet med det daværende Styre og har ikke paa noget Tidspunkt afvist Tanken om at genoptage Forhandlingerne med dette Styre, og da den Dagsorden blev vedtaget, var der overhovedet ikke fra nogen Side her i Tinget nogen Antydning af, at man indenfor Partiet stod med den Opfattelse, at dette betød, at man slet ikke skulde indlade sig med Rusland, før Sovjetstyret var forsvundet og en Regering af anden Karakter tilvejebragt.

Holstein: Det ærede Medlem Hr. P. Munch mener ikke, at det er berettiget at

drage Slutninger fra den Statistik, der foreligger fra den nuværende Sovjetregering, angaaende den økonomiske Situation i Rusland. Jeg vil give det ærede Medlem Ret i, at den Statistik, der foreligger fra denne Regering, maaske er lige saa upaalidelig som den, der forelaa fra det gamle Regiments Side, men man kan vel nok gaa ud fra, at en Statistik, der tilvejebringes af den bolschevikkiske Regering om den økonomiske Situation i Rusland til Brug for den alrussiske Sovjetkongres, i alt Fald ikke maler den økonomiske Situation værre, end den er — den Grænse kan man dog vel gaa ud fra er overholdt. Naar man derfor ser paa Statistikken, tror jeg, man kan derudaf drage i alt Fald den Slutning, som det ærede Medlem ogsaa drog, at Situationen i Rusland er meget mørk og meget ildevarslende. Men naar det ærede Medlem endvidere mener, at der er en Opgang i det sidste Aarstid, saa modsiges denne Tro paa en Fremgang ikke alene af den russiske Regerings Statistik, men den modsiges ogsaa af mangfoldige Øjenvidner, Ekspertter fra de vesteuropæiske Lande, der har været derovre med det udtrykkelige Formaal at undersøge de økonomiske Forhold. Bl. a. har ogsaa den Mand, som jeg i Gaar citerede, den liberale svenske tidligere Justitsminister Løvgreen, som har været derovre i Maaneder, og som nu er kommet hjem derfra, absolut hjembragt det Indtryk, at Situationen er forværret, og at den vil blive værre og værre, medmindre der sker en Frontforandring i Bolschevikregeringens økonomiske Politik; og, siger han, det er jo et Spørgsmaal, om en saadan vil finde Sted. Det er afgørende for de fremtidige Forbindelser, om det gaar videre mod økonomisk Kaos, eller man kan regne med en Frontforandring i Regeringens økonomiske Politik, saaledes at man kan gøre sig Haab om mere stabile Forhold derovre, end der har været hidtil. Der er endvidere det Moment, som gør Forholdene særlig usikre, at efter mange Øjenvidners Beretning bliver Modsætningerne indenfor den bolschevikkiske Regering skarpere og skarpere mellem en Fløj, der erkender, at som det har gaaet hidtil, kan det ikke blive ved med at gaa, og som tager Opportunitets-hensyn, og som mener, det vil være hensigtsmæssigt at føre en mere moderat Politik, at se at faa Føling med de moderate socialdemokratiske Partier og ogsaa med de borgerlige Partier i Vesten, og saa en yderliggaaende ekstrem-kommunistisk Fløj, der for enhver Pris vil